

Ο Γέροντας Γαβριήλ πρότυπό μας στην άρση των βαρών του βίου

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Ο Χριστός μας είναι η αληθινή αγάπη, αυτή που διατηρείται αναλλοίωτη στο χρόνο, αυτή που βαστάζει τα βάρη, τις στενοχώριες, τις θλίψεις όλων μας, που του αναθέτουμε κάθε μέριμνα της ζωής μας κατά την προτροπή του λειτουργού της Εκκλησίας μας «εαυτούς και αλλήλους και πάσαν την ζωήν ημών Χριστώ τω Θεώ παραθώμεθα». Αυτή η προτροπή στηρίζεται στην άλλη σωτήρια και ειρηνοποιό προστροπή του προφητάνακτος Δαβίδ «επίρριψον επί Κύριον την μέριμνάν σου και αυτός σε διαθρέψει» (Ψαλμ. 54, 23).

Για να κατανοήσουμε τι σημαίνει να αφήνουμε τον εαυτό μας στο Θεό, ας δούμε το διάλογο ενός θεολόγου με ένα ζητιάνο, τον οποίο συνάντησε κουρελιασμένο και με πληγωμένα γόνατα στη αυλή μιας Εκκλησίας, όπως τον περιγράφει ο σύγχρονος Άγιος Ιωάννης Μαξίμοβιτς:

- «Καλό και ευτυχισμένο πρωΐνό, γέροντα».
- «Ποτέ δεν είχα κακό και δυστυχισμένο πρωΐνό».

(ο θεολόγος σε αμηχανία διορθώνει)

- «Είθε να σου στείλει ο Θεός κάθε αγαθό!»
- «Ουδέποτε μου εστάλη κάτι μη αγαθό!»
- (ο θεολόγος παραξενεύεται και του λέει)
- «Τι συμβαίνει με σένα, γέροντα; Εγώ σου εύχομαι κάθε ευτυχία.»
- «Μα ποτέ δεν έννοιωσα δυστυχής. Ζω σύμφωνα με το θέλημα του Θεού. Για το ζυγό που μου έδωσε ο Θεός ποτέ δεν δυσανασχέτησα και είμαι πάντοτε ευχαριστημένος.»
- «Από που ήλθες εσύ, γέροντα, εδώ»;
- «Από τον Θεό».

- «Και που Τον βρήκες»;
- «Εκεί που Τον άφησα, στην αγαθή προαίρεση.»
- «Ποιός είσαι, γέροντα, και σε ποιά τάξη ανήκεις»;
- «Όποιος κι αν είμαι, είμαι ικανοποιημένος με την κατάστασή μου, γιατί βασιλεύς είναι αυτός που κυβερνάει και διευθύνει τον εαυτό του».»

Ο θεολόγος αποδέχθηκε τελικά πως ο δρόμος του ζητιάνου ήταν ο μόνος σίγουρος για τον Ουρανό, δηλαδή η τελεία παράδοση στο θέλημα του Θεού».

-Τι σημαίνει πιστεύω στον Χριστό;

-Εμπιστεύομαι τον Χριστό, δηλαδή τα λόγια Του, τις υποσχέσεις Του και τα τηρώ. Τηρώ τις εντολές Του που είναι συνταγές ζωής, είναι οι προδιαγραφές μας, οι προδιαγραφές του κατασκευαστή μας Ιησού Χριστού. Ο Κύριος που μας ἐπλασε κατ' εικόνα και καθ' ομοίωση Του όρισε και τους κανόνες καλής λειτουργίας αλλά και ανελίξεως στην τελειότητα.

Ο Χριστός μας, λοιπόν, ως Αυταγάπη βαστάζει τα βάρη όλων μας και τα βαστάζει διαχρονικά. Και δεν βαστάζει μερικά, μας τα βαστάζει όλα. Γίνεται Κυρηναίος μας στον ανηφορικό της ζωής Γολγοθά. Βαστάζει τα βάρη των αμαρτιών, των θλίψεων, των προβλημάτων, της ανέχειας, των ασθενειών μας, αρκεί να τον καλέσουμε, να του πούμε «Κύριε, μείνον μεθ' ημών» (Λουκ. κδ 29) και Εκείνος που μας είπε ότι “Χωρίς εμού ου δύνασθε ποιείν ουδέν” (Ιωάν. ιε 5), θα έλθει ταχινός αρωγός μας. Μας περιμένει, να μας βοηθήσει σηκώνοντας το σταυρό των βιοτικών μας μεριμνών, όπως Εκείνος περίμενε τον Άγιο Σίμωνα, τον Κυρηναίο, στον κοσμοσωτήριο Του Γολγοθά, για να μας οδηγήσει στην ανάσταση. Ζητάει από εμάς μόνο να βάλουμε το κλειδί της μετανοίας, όπως ο Ληστής το «μνήσθητί μου» (Λουκ. κγ 42), για να μας ανοίξουν αμέσως οι πόρτες της αιωνιότητος, οι πόρτες του Παραδείσου.

Ο Απόστολος Παύλος, ο οποίος μιμήθηκε τα παθήματα του Χριστού μας και μας παροτρύνει να τον μιμηθούμε γράφοντας «Μιμηταί μου γίνεσθε, καθώς καγώ Χριστού» (Α Κορ. ια 1), μας θέλει ανθρώπους της κενωτικής αγάπης, ανθρώπους της τέλειας προσφοράς, ανθρώπους ομόφρονες, συμπαθείς, φιλαδέλφους και ευσπλάγχνους, ανθρώπους που να θέλουμε να βαστάζουμε τα βάρη των άλλων. Και να τα βαστάζουμε με καλωσύνη, γιατί, όπως και ο νεοφανής Άγιος Γεώργιος, ο Καρσλίδης, έλεγε, από το κακό δεν μπορεί να προκύψει καλό, ενώ από το καλό προέρχεται πάντοτε καλό. Μήπως αυτό δεν εννοούσε και ο Όσιος Γέροντας Ιάκωβος Τσαλίκης όταν μας έλεγε, ότι με το μέλι πιάνεις πιο πολλές μύγες παρά με το ξύδι!

Η áρση των βαρών προϋποθέτει αγάπη και η αγάπη για τους ανθρώπους του περιβάλλοντός μας, δεν είναι κενωτική αγάπη. Περιορίζεται σε ελάχιστους, τους οποίους αγαπούμε με προϋποθέσεις. Έτσι, και με αυτούς οι τσακωμοί μας είναι ασταμάτητοι και τα αισθήματά μας ψυχραίνονται. Τα βάρη των άλλων δεν είναι μόνο οι δυστυχίες της ζωής, αλλά και το βαρύ φορτίο του προσώπου του άλλου ανθρώπου. Όλοι μπορούμε να σηκώσουμε το βάρος της θλίψεως του άλλου, όταν πρόκειται για μια σύντομη αρρώστια, μια πρόσκαιρη διένεξη. Απελπιζόμαστε, όμως, όταν βλέπουμε ότι η θλίψη διαρκεί σε χρόνο, η αρρώστια παρατείνεται, οι στερήσεις δεν έχουν τέλος. Δεν περνάει πολύς καιρός ειλικρινούς θλίψεως για το πρόσωπο του άλλου και ανιδιοτελούς φροντίδας για τις ανάγκες του και απέναντί του ψυχραινόμαστε. Μεμψιμοιρούμε λέγοντας: «Μα δεν θα τελειώσει ποτέ η αρρώστια του, η ανέχειά του, ο πόνος του; Είναι καιρός πια ν' αναρρώσει! Είναι καιρός να κουνηθεί κι αυτός λιγάκι, να συνέλθει! Θα πρέπει εγώ να τον υπηρετώ σ' όλη μου τη ζωή»;

Έτσι, όμως ο Κύριος φέρεται σ' εμάς; Δεν υπομένει, δεν περιμένει, δεν ελπίζει όσο διαρκή η ζωή μας, όσες δεκαετίες αυτός επιτρέψει να περάσουμε σε αυτή την κοιλάδα του κλαυθμώνος, και μοχθεί να μας διακονεί λέγοντάς μας «ουκ ήλθον διακονηθήναι, αλλά διακονήσαι» (Ματθ. κ 28). Η δυστυχία δεν έγκειται στο ότι αγαπάμε μόνο λίγους από τους συνανθρώπους μας, αλλά στο ότι είναι πολύ στενή η καρδιά μας, για να αγαπήσει πλήθος από αυτούς. Να έχουμε καρδιά στενόχωρη αυτό σημαίνει. Ότι αγαπάμε λίγους ανθρώπους, ότι η καρδιά μας δεν έχει πλατειά αγκαλιά να χωρέσει πολλούς, και, δυστυχώς, ισχύει για εμάς ο λόγος του Παύλου: «στενοχωρείσθε εν τοις σπλάγχνοις υμών», (Β Κορ. στ 12). Δυστυχία είναι να βλέπουμε πόσο θλιβερή και αξιολύπητη είναι η αγάπη μας γι' αυτούς που ισχυριζόμαστε ότι είναι τα αγαπημένα μας πρόσωπα· πόσο κλονισμένη είναι από ανυπομονησία, πόσο γυμνή από στοργή και ευαισθησία, πόσο παράλογη και εξωφρενική!

Ο Γέροντας Γαβριήλ δεν είχε στενόχωρη καρδιά. Η αγκαλιά της καρδιάς του μας χωρούσε όλους, ήταν ουρανού ισοστάσια. Γι' αυτό και μπορούσε ο Γέροντας να βαστάσει τα βάρη όλων μας· τα βάρη των εγγύς και των μακράν, τα ελαφρά και τα δυσβάσταχτα, τα πνευματικά και τα υλικά, τα βραχυχρόνια και τα πολυχρόνια. Βαστούσε τα βάρη μας αγόγγυστα και μάλιστα είχε τόση χάρη στην άρση τους, αφού ήταν πραγματικά χαριτωμένος, ώστε να τα νοιώθει ελαφριά σαν πούπουλα, σαν βαμβάκι. Έτσι ποτέ δεν τον είδαμε στεναχωρεμένο η κουρασμένο από τα βάρη μας. Ήταν ο ορατός, ο πανίσχυρος Άτλας, όχι της μυθολογίας, αλλά της χριστιανικής πίστεως δι' αγάπης ενεργουμένης. Η αγάπη του ήταν δυναμική και λυτρωτική έξοδος από τον εαυτό του και πορεία θυσίας προς τον άλλο, προς όλα τα πνευματικά του παιδιά, προς κάθε ένα που τον πλησίαζε και ζητούσε τη βοήθειά του η τις προσευχές του. Και εκείνος που πραγματικά αγαπούσε δεν λογάριαζε κόπους, θυσίες, βάρη. Αντίθετα χαιρόταν στους κόπους για τα αγαπώμενα πρόσωπα και πρόθυμα θυσίαζε κάθε τι το δικό του, για να τα υπηρετήσει λέγοντας το μνημειώδες: «Η αγάπη έξω βάλλει τον κόπον». Προσπαθούσε πάντοτε να φέρεται προς τους άλλους όχι μόνο με τον τρόπο που θα ήθελε να φέρονται οι άλλοι προς αυτόν, αλλά με τον τρόπο της εσταυρωμένης αγάπης, τον θυσιαστικό τρόπο του Χριστού μας, της αγάπης που «ουδέποτε εκπίπτει» (Α Κορ. Ιγ 8).

Βαστούσε ο Γέροντας Γαβριήλ τα βάρη των αμαρτιών μας στο ιερό του πετραχήλι, το ασήκωτο για πολλούς από τα συγγνωστά και θανάσιμα όλων μας αμπλακήματα. Τα βαστούσε στο πετραχήλι που ξεκούραζε τους κοπιώντες και πεφορτισμένους, που δρόσιζε τους διψασμένους, που έπλενε τους «ρερυπωμένους», που καθάριζε τους «εσπιλωμένους», στο πετραχήλι κάτω από το οποίο όλοι μας αλαφρωθήκαμε, νοιώσαμε την πατρική στοργή και επιείκια και δεχθήκαμε την οικονομία της Εκκλησίας μας, αφού μόνο με αυτή ο Γέροντας μας οδηγούσε στη συμμετοχή των Θείων και Αχράντων Μυστηρίων.

Βαστούσε ο Γέροντας Γαβριήλ τα βάρη των θλίψεών μας στην ευρύχωρη καρδιά του, που ήταν μια τράπεζα καταθέσεων λυπηρών. Μια τράπεζα που είχε τη δυνατότητα να μεταποιεί τη λύπη σε χαρά και με τον τόκο της Θείας Χάριτος να μας πλουτίζει όλους σε αγαλλίαση και ευφροσύνη. Και ενώ βαστούσε όλων μας τις λύπες ο ίδιος έλαμπε από χαρά και φαινόταν «ευχάριστος» σε όλους κατά την προτροπή του θείου Παύλου (Κολοσ. γ 15).

Βαστούσε ο Γέροντας Γαβριήλ τα βάρη της οικονομικής ανέχειας, της πτωχείας, της ελλείψεως των αναγκαίων της ζωής στα χέρια του, στα χέρια που δούλεψαν σκληρά από τα νεανικά του χρόνια για την εξασφάλιση των πόρων της ζωής, για να μην επιβαρύνουν κανένα από του δικούς του και να περισσεύουν και για ελεημοσύνη. Στα χέρια, που έδωκαν σκόρπισαν, έσπειραν όχι «φειδομένων», αλλ' «επ' ευλογίαις», γι' αυτό και μπορούσαν να θερίσουν «επ' ευλογίαις» (Β Κορ. θ 6), να θερίσουν πλούσιο καρπό χάριτος, ευλογίας και σωτηρίας. Τα χέρια του Γέροντος ήταν χέρια στιβαρά, χέρια που μοίραζαν ευλογίες πινευματικές και υλικές. Ευλογούσε ο Γέροντας και εξαφανίζονταν τα προβλήματά μας,

ελλατώνονταν οι πόνοι μας, καταστρέφονταν οι παγίδες του μισοκάλου, απομακρύνονταν οι κίνδυνοι, οι πειρασμοί και οι θλίψεις. Ευλογημένα χέρια! Τι βάρος σήκωναν μέχρι βαθύτατου γήρατος, για να αλαφρύνουν τη ζωή όλων μας, όλων που καταφεύγαμε στη στιβαρότητά τους και στα νάματα της Θείας ενισχύσεως που έρρεαν από αυτά.

Βαστούσε, τέλος, ο Γέροντας Γαβριήλ στην αγκαλιά του όλους που σαν μωρά παιδιά τρέχαμε να χωθούμε σ' αυτήν, να ζεσταθούμε, τα νιώσουμε τη θαλπωρή και τη θέρμη της, να γευθούμε το γλυκό χάδι της αγάπης του, της συμπόνοιας του, της συμπαθείας του. Ήταν πατέρας εις τύπον Χριστού, εις τύπον του ουρανίου Πατρός μας, που έχει ανοικτή πάντοτε την αγκαλιά του στην επιστροφή του ασώτου παιδιού του. Μας είλκυε η πραότητά του, η αγαθοσύνη του, η καθαρότητα του βλέμματός του, η προσευχητική του διάθεση, η προθυμία του για διακονία, η φαρμακευτική του αγωγή, με τα φάρμακα της αγάπης και της προσφερόμενης καρδιάς του.

Χαρούμενοι και μελαγχολικοί, ήπιοι και ευερέθιστοι, τολμηροί και διστακτικοί, ομιλητικοί και λιγόλογοι, κοινωνικοί και συγκρατημένοι, άνθρωποι διαφόρων χαρακτήρων χωρούσαμε μέσα στην αγκαλιά του Γέροντα και όλοι αναπαυόμαστε, γιατί η ζεστασιά της ήταν ουράνια.

Ο Γέροντας Γαβριήλ μας δεχόταν όλους, όπως είμαστε. Μας δεχόταν, μας ανεχόταν, μας ξεκούραζε, μας βαστούσε όλα τα βάρη, μας δίδασκε να δείχνουμε ανοχή στις αδυναμίες, τις ιδιορυθμίες, τα ελαττώματα, τις πτώσεις ακόμη στην αμαρτία των άλλων. Αυτά μήπως δεν είναι τα βάρη των άλλων, που μας συμβουλεύει ο άγιος απόστολος Παύλος να σηκώνουμε, όταν προτρέπει: «Αλλήλων τα βάρη βαστάζετε, και ούτως αναπληρώσατε τον νόμον του Χριστού» (Γαλ. στ' 2); Το νόμο του Χριστού, δηλαδή την εντολή της αγάπης, τον εκπληρώνουμε τελείως όταν υπομένουμε ο ένας του άλλου τις ενοχλήσεις, που προξενούνται από τα ελαττώματα και τις ελλείψεις μας. Κανένας δεν γεννήθηκε τέλειος, δεν γεννήθηκε Άγιος. Ούτε ζούμε σε κοινωνία Αγγέλων, αλλά σε κοινωνία ανθρώπων που, μακάρι να αγωνίζονται και να προσπαθούν να βελτιώνονται διαρκώς, ώστε να οδηγούνται στην τελείωση. Άλλωστε ο Κύριος αγωνιστές μας θέλει. Και ο πνευματικός αγώνας, ο νόμιμος αγώνας, είναι πάντοτε ωραίος και συνεπάγεται κόπο, κόπο ευλογημένο. Ο Απόστολος Παύλος και ο Γέροντας Γαβριήλ ας είναι πρότυπά μας στην άρση των βαρών μας, Κυρηναίοι μας, προπονητές μας, υποστηριχτές μας και αλείπτες μας και ας μας ανεβάσουν στεφανηφόρους στο βάθρο του νικητή, σ' αυτό που ανεβαίνουν μόνο όσοι νομίμως αθλούνται.

Δρ Χαραλάμπης Μ. Μπούσιας,

Μέγας Υμνογράφος της των Αλεξανδρέων Εκκλησίας